

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Filia w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Fizjoterapia

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **FIZJOTERAPIA W GERIATRII**

Kod przedmiotu: **ZWKF_FT_J_O_D.12_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Fizjoterapii**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr Anita Kulik

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr n. med. Dawid Dziedzic
2. mgr Julia Sterkowicz

Data opracowania: **15.09.2021 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	jednolite studia magisterskie			
Profil	praktyczny			
Specjalność	–			
Rok studiów / semestr	rok 4, semestr 7			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	15	30		
Liczba punktów ECTS	3			

2. Cele przedmiotu

C1	Zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie oceny objawów klinicznych wybranych schorzeń charakterystycznych dla osób starszych, niezbędnych dla prawidłowego zaplanowania fizjoterapii.
C2	Zdobycie umiejętności doboru metod fizjoterapii stosownie do rozpoznania klinicznego i stanu funkcjonalnego osoby starszej.
C3	Nabycie umiejętności przeprowadzenia i nadzoru fizjoterapii w różnych etapach leczenia pacjentów geriatrycznych.
C4	Nabycie umiejętności dokonania oceny skuteczności stosowanych ćwiczeń i zabiegów fizjoterapeutycznych.
C5	Przygotowanie się do samodzielnego prowadzenia fizjoterapii pacjentów geriatrycznych.
C6	Nabycie umiejętności edukacji chorych i ich rodzin w zakresie profilaktyki gerontologicznej.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

- Wiedza ogólna z zakresu anatomii, fizjologii i patologii ogólnej.
- Umiejętność nawiązania kontaktu z pacjentem, zbierania informacji od pacjenta, biegłość w prowadzeniu ćwiczeń kinezyterapeutycznych.

4. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty kształcenia dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (poziom 7)
EK1	posiada ogólną wiedzę z zakresu funkcjonowania poszczególnych układów w organizmie osoby starszej (układ krążenia, oddechowy, nerwowy, wydalniczy, endokrynologiczny oraz narząd ruchu) z uwzględnieniem umiejętności odróżniania stanów chorobowych od fizjologicznych zmian starczych. Rozumie specyfikę pracy z pacjentem geriatrycznym.	K_W11 K_K05	P7SM_WG02 P7SM_WK05 P7SM_UO06 P7SM_KK04

Symbol	Efekty kształcenia dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla obszaru kształcenia w zakresie nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (poziom 7)
EK2	posiada umiejętność: przeprowadzenia wywiadu chorobowego z pacjentem, oceny objawów choroby, stanu pacjenta, badania fizykalnego i możliwości funkcjonalnych pacjenta	K_W19 K_U07	P7SM_WG02 P7SM_UW03 P7SM_UW05
EK3	prawidłowo dostosowuje rodzaj ćwiczeń fizycznych i wielkość obciążenia wysiłkiem fizycznym do stanu chorego; potrafi udzielić porad w zakresie trybu życia oraz postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta geriatrycznego.	K_W14 K_U02 K_U08	P7SM_WK03 P7SM_UK02 P7SM_UO06 P7SM_UW07

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Fizjoterapia w geriatrici: cele, uwarunkowania i wytyczne. Teorie i okresy starzenia się. Modele starzenia się. Zmiany narządowe w procesie starzenia się. Specyfika pacjenta geriatrycznego w planowaniu fizjoterapii.	3
W2	Fizjoterapia w nietrzymaniu moczu u pacjentów geriatrycznych.	3
W3	Otępienie w starości – diagnostyka, różnicowanie, postępowanie fizjoterapeutyczne.	3
W4	Upadki osób starszych. Osteoporoza.	3
W5	Aktywność fizyczna – zalecenia dla osób starszych. Podstawowe zasady prowadzenia zajęć ruchowych z osobami starszymi.	3
Razem		15
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Ocena pacjenta geriatrycznego.	3
ĆW2	Fizjoterapia w wybranych wielkich zespołach geriatrycznych – nietrzymanie moczu.	3
ĆW3	Fizjoterapia w wybranych wielkich zespołach geriatrycznych – zaburzenia równowagi, chodu. Nauka wstawania po upadku. Trening osób starszych z zaburzeniami równowagi.	2
ĆW4	Fizjoterapia w wybranych wielkich zespołach geriatrycznych – zespół kruchości (słabości). Trening aerobowy, siłowy oraz kombinacje treningu w zespole słabości.	2
ĆW5	Fizjoterapia w chorobie zwyrodnieniowej osób starszych (na przykładzie stawu biodrowego).	2
ĆW6-7	Fizjoterapia chorych z wybranymi wielkimi zespołami geriatrycznymi – praktyka.	2
ĆW8	Prewencja ran przewlekłych, ze szczególnym uwzględnieniem standardowej profilaktyki przeciwoleżynowej. Zasady układania pacjenta niesamodzielnego w pozycjach leżących oraz siedzących.	2

ĆW9–14	Fizjoterapia w wybranych schorzeniach wieku podeszłego (choroba Parkinsona, osteoporoza, choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów, amputacje, udar mózgu, otępienie, pionizacja pacjenta geriatrycznego, odleżyny – układanie chorego w łóżku).	10
ĆW15	Zaliczenie końcowe.	2
Razem		30

6. Metody dydaktyczne

M1	Wykład informacyjny
M2	Pokaz i objaśnienie.
M3	Zajęcia praktyczne.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	45
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	13
Przygotowanie dwóch programów usprawniania w wybranych wielkich zespołach geriatrycznych	7
Przygotowanie do zaliczenia	10
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	75
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Aktywny udział w zajęciach – przygotowanie: dwóch programów usprawniania w wybranych wielkich zespołach geriatrycznych. Nieobowiązkowo – przygotowanie zadań krzyżówka i/lub przyczyny upadków w najbliższym otoczeniu – fotodokumentacja.
F2	Ocena z kolokwium z treści wykładowych – 4 kolokwia.

b. Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie teoretyczne.
----	-------------------------

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów;
- pozytywna ocena z kolokwii (4 kolokwia);
- poprawne programy usprawniania w wybranych wielkich zespołach geriatrycznych;
- pozytywna ocena z zaliczenia końcowego.

9. Kryteria oceny

Efekt kształcenia EK1	
na ocenę 2	Nie posiada ogólnej wiedzy z zakresu funkcjonowania poszczególnych układów w organizmie osoby starszej. Nie odróżnia fizjologicznych zmian chorobowych od zmian chorobowych. Nie wykazuje zrozumienia dla potrzeb pacjenta geriatrycznego, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa i zasad etycznych w fizjoterapii.
na ocenę 3	Posiada ogólną wiedzę na temat zmian inwolucyjnych w organizmie osoby starszej. Potrafi je odróżnić od zmian chorobowych. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i zasad etycznych pracy z pacjentem geriatrycznym. Prawie zawsze jest otwarty, komunikatywny i wykazuje zrozumienie dla potrzeb osoby chorej.
na ocenę 4	Posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu funkcjonowania poszczególnych układów w organizmie osoby starszej. Różnicuje zmiany inwolucyjne ze zmianami chorobowymi pacjenta. Jest otwarty, komunikatywny i wykazuje zrozumienie dla potrzeb osoby chorej. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i zasad etycznych pracy z pacjentem geriatrycznym.
na ocenę 5	Posiada obszerną i uporządkowaną wiedzę z zakresu funkcjonowania poszczególnych układów w organizmie osób starszych z podziałem na zmiany związane z fizjologicznym procesem starzenia się organizmu i zmiany chorobowe. Jest otwarty, komunikatywny i wykazuje zrozumienie dla potrzeb osoby chorej. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i zasad etycznych pracy z pacjentem geriatrycznym.
Efekt kształcenia EK2	
na ocenę 2	Nie potrafi przeprowadzić wywiadu chorobowego z pacjentem. Nie posiada umiejętności z zakresu badania i testów służących ocenie aktualnego stanu pacjenta oraz/lub nie potrafi interpretować wyników przeprowadzonych testów.
na ocenę 3	Potrafi przeprowadzić wywiad chorobowy z pacjentem i wykonać podstawowe badanie (pomiar ciśnienia tętniczego, pomiar tętna) z korektą/ pomocą prowadzącego. Interpretuje wynik przeprowadzonego wywiadu i badania w celu wykluczenia przeciwwskazań do podjęcia fizjoterapii. Wymienia i omawia wykonanie poznanych testów sprawności funkcjonalnej z korektą prowadzącego.
na ocenę 4	Potrafi przeprowadzić wywiad chorobowy z pacjentem w uporządkowany sposób. Prawidłowo dokonuje pomiaru tętna, ciśnienia tętniczego krwi. Posiada umiejętność oceny aktualnego stanu pacjenta. Omawia przebieg poznanych testów sprawności funkcjonalnej chorego.
na ocenę 5	Potrafi przeprowadzić wywiad chorobowy z pacjentem uzyskując wszystkie niezbędne informacje. Prawidłowo wykonuje znane techniki badania fizykalnego pacjenta. Przeprowadza i interpretuje wyniki poznanych testów sprawności funkcjonalnych chorego.
Efekt kształcenia EK3	
na ocenę 2	Nieprawidłowo dobiera ćwiczenia fizyczne i obciążenie wysiłkiem do stanu pacjenta. Nie potrafi udzielić porad w zakresie trybu życia oraz postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta geriatrycznego. Nie potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole.
na ocenę 3	Proponowana fizjoterapia dla chorego wymaga częściowej korekty prowadzącego. Omawiane zagadnienia postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta geriatrycznego, prowadzenia zdrowego stylu życia przez chorego wymagają uzupełnienia. W większości przypadków potrafi pracować samodzielnie jak i w zespole.
na ocenę 4	Prawidłowo dobiera ćwiczenia fizyczne i obciążenie wysiłkiem do aktualnego stanu chorego. W sposób uporządkowany przedstawia zagadnienia: postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta geriatrycznego, prowadzenia zdrowego stylu życia przez chorego.

na ocenę 5	Prawidłowo dobiera ćwiczenia fizyczne i obciążenie wysiłkiem do aktualnego stanu chorego. Wykazuje obszerną i uporządkowaną wiedzę z zakresu postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta geriatrycznego, prowadzenia zdrowego stylu życia przez chorego. W proponowanych działaniach promujących prewencję wtórną i pierwotną chorób układu krążenia i oddechowego stosuje zróżnicowane metody. Potrafi pracować zarówno samodzielnie jak i w zespole.
------------	--

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	K_W11, K_K05	C1, C6	W1-W5 ĆW1-ĆW15	M1-M3	F1, F2, P1
EK2	K_W19, K_U07	C1, C4	W1-W5 ĆW1-ĆW15	M1-M3	F1, F2, P1
EK3	K_W14, K_U02 K_U08	C2-C6	W1-W5 ĆW1-ĆW15	M1-M3	F1, F2, P1

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Skrzek A., Wieczorkowska-Tobis K., <i>Fizjoterapia w geriatrici</i> , PZWL, Warszawa 2019, wyd. 1.
2.	Guccione A.A., Wong R.A., Avers D., (red. Wyd. Polskiego: Żak M., Śliwiński Z.), <i>Fizjoterapia Kliniczna w geriatrici</i> , cz. I, II, III, Elsevier Urban & Partner, 2014.

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Cybulski M., Krajewska - Kułak E., <i>Wielkie zespoły geriatriczne</i> , Edra Urban & Partner, Wrocław 2021.
2.	Osiński W., <i>Gerokinezyjologia. Nauka i praktyka aktywności fizycznej w wieku starszym</i> , PZWL, Warszawa 2015, wyd. 1.
3.	Wieczorkowska-Tobis, <i>Fizjoterapia w geriatrici. Atlas ćwiczeń</i> , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.
4.	Krasowski G., Kruk M., <i>Leczenie odleżyn i ran przewlekłych</i> , PZWL, Warszawa 2008, wyd. 1.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....
(miejsowość, data)

(kierownik zakładu)

(dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)